

باسمه تعالی

شیوه نامه نظام رتبه‌بندی معلمان

به منظور اجرای صحیح قانون نظام رتبه‌بندی معلمان (مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ مجلس شورای اسلامی) و به استناد تبصره ۳ ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی آن قانون (موضوع تصویب نامه شماره ۵۹۴۲۶/ت/۵۹۷۹۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۲ و اصلاحیه ۸۱۸۴۳/ت/۶۰۱۵۱ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۵ هیأت محترم وزیران) شیوه‌نامه اجرایی نظام رتبه‌بندی معلمان به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد: (اشاره به مواد آیین‌نامه در متن این شیوه‌نامه با توجه به اصلاحیه آیین‌نامه رتبه‌بندی می‌باشد)

۱. رتبه‌بندی معلمان مطابق ضوابط مقرر در قانون، آیین‌نامه اجرایی و این شیوه‌نامه، اجرایی می‌شود. تعاریف و اصطلاحات در این شیوه نامه همان معانی مشروحه در قانون و آیین‌نامه اجرایی می‌باشد.

۲. این شیوه نامه ناظر بر مرحله «استقرار» نظام رتبه‌بندی معلمان بوده و مرحله «ارتقاء» رتبه‌بندی معلمان با رعایت ماده ۲۱ آیین‌نامه، عملیاتی خواهد شد.

۳. در اجرای ماده ۷ آیین‌نامه، معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت، به منظور اجرای فرایند رتبه‌بندی معلمان برای طراحی و استقرار سامانه رتبه‌بندی توسط مرکز توسعه آموزش مجازی، فناوری و امنیت اطلاعات وزارت متبوع اقدام نموده، به نحوی که کلیه فرایندهای دریافت مدارک و مستندات مشمولین، ارزیابی و سنجش معلمان، اعمال امتیاز از سوی هیأت‌ممیزه ذیربط و دریافت اعتراضات و رسیدگی به آن به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه مزبور انجام شود.

۴. مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی وزارت، با توجه به نقش و مسئولیت ارزیابان حرفه‌ای در فرآیند سنجش و ارزیابی مشمولان، حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ این شیوه‌نامه با ارسال اطلاعیه‌ای، نسبت به شناسایی و معرفی افراد صاحب نظر با رعایت بند ۴ ماده (۲) آیین‌نامه، جهت آموزش به مرکز آموزش مدیریت دولتی معرفی و در صورت طی نمودن دوره آموزشی و دریافت گواهینامه ارزیابی، آنها را ساماندهی و بر عملکرد ایشان به نحو مقتضی نظارت نماید.

تبصره: مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی دستورالعمل ساماندهی، صدور ابلاغ، راهنمای عمل و نحوه ارزیابی شایستگی‌های مشمولین، حدود مسئولیت ارزیابان حرفه‌ای و نیز نظارت بر عملکرد آنها را تدوین و ابلاغ نماید.

۵. نظر به ضرورت تشکیل هیأت‌های ممیزه موضوع ماده ۷ قانون و زمینه‌سازی برای ایفای وظایف و اعمال اختیارات آنها در چارچوب مواد ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ آیین‌نامه اجرایی، احکام اعضای هیأت‌ممیزه مرکزی و رؤسای هیأت‌های ممیزه استانی از سوی وزیر آموزش و پرورش صادر می‌شود. احکام اعضای هیأت‌های ممیزه استانی و رؤسای هیأت‌های ممیزه شهرستان/ منطقه/ ناحیه توسط مدیر/ رئیس آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه/ ناحیه صادر می‌شود.

۵-۱ انتخاب دو نفر صاحب‌نظر موثق و امین در هیأت‌های ممیزه استانی و شهرستانی با در نظر گرفتن جنبه‌های تخصصی ترجیحاً از حیث اداری، استخدامی و حقوقی و خارج از دایره ذی‌نفعان یا مشمولان نظام رتبه‌بندی انجام گیرد.

۵-۲ به استناد تبصره ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی، هیأت‌های ممیزه می‌توانند به منظور اجرای صحیح نظام رتبه‌بندی، نسبت به تشکیل کارگروه تخصصی موضوعی یا اجرایی زیر تحت نظر هیأت‌ممیزه اقدام نمایند:

الف) کارگروه اجرایی با مسئولیت معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع و با عضویت رئیس مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی و رئیس مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری و رئیس مرکز توسعه آموزش مجازی- فناوری و امنیت اطلاعات و رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی و عندالزوم سایر بخش‌های مورد نیاز جهت اجرای آیین‌نامه متناسب با حدود وظایف و اختیارات هیأت‌ممیزه ذیربط در سطح ستاد و نیز متناظر آن در سطح استان‌ها و شهرستان‌ها/ مناطق/ نواحی تشکیل می‌شود.

ب) کارگروه تخصصی نظارت و رسیدگی به اعتراضات با مسئولیت مدیرکل ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات و با عضویت نمایندگان دفتر حقوقی و دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و نیز متناظر آنها صرفاً در سطح استان، تحت نظر هیأت‌ممیزه ذیربط تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- احکام اعضای کارگروه‌ها توسط نایب رئیس هیأت‌های ممیزه صادر می‌شود.

تبصره ۲- مسئولیت نظارت و تایید اقدامات کارگروه‌ها با هیأت‌ممیزه ذیربط می‌باشد.

۶. فرآیند جمع‌آوری، بررسی اسناد و مستندات مشمولین، امتیازدهی و نهایتاً تایید رتبه آنها از طریق سامانه رتبه‌بندی و در چارچوب مواد ۷ و ۸ آیین‌نامه صورت می‌گیرد.

تبصره: با توجه به تبصره ذیل بند ۳ ماده ۸ آیین‌نامه، بررسی و رتبه‌بندی کلیه اعضای هیأت‌های ممیزه در همه سطوح و قبل از رتبه‌بندی مشمولان، توسط هیأت‌ممیزه مرکزی انجام می‌شود. لذا پس از استقرار سامانه رتبه‌بندی، جمع‌آوری و بارگذاری مستندات مربوط به اعضای هیأت‌ممیزه در اولویت قرار گیرد.

۷. در راستای ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی، هیأت‌های ممیزه ذیربط با کمک سایر مراجع ارزیابی‌کننده می‌توانند صحت و اعتبار مدارک و مستندات ارائه شده توسط مشمولین را به نحو مقتضی و عنداللزوم با استعلام از مراجع ذیصلاح و قبل از تایید نهایی رتبه استحقاقی معلم، احراز نمایند.

۸. به استناد مواد ۳ و ۴ قانون و ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی، مشمولین با در نظر گرفتن مفاد جداول ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی و متناسب با امتیازات کسب شده مندرج در جداول ذیل با تایید هیأت‌ممیزه ذیربط در یکی از رتبه‌های پنجگانه قرار خواهند گرفت.

جدول شماره (۱) - ابعاد و عناوین شایستگی های عمومی

ابعاد	عنوان شایستگی	تعریف شایستگی	مراجع ارزیابی نهایی	مراجع اظهار نظر و ارزیابی اولیه
صفات و ویژگی های شخصیتی فرد (۱۸۰)	ارتباط و تعامل موثر (۶۰)	برقراری ارتباط کارآمد و مناسب با دیگران	ارزیابان حرفه ای	معلم، مدیر مستقیم
	مهارت تفکر و حل مسئله (۶۰)	استفاده از مهارت های تفکر برای ارائه، ارزیابی و اجرای راه حل ها در مواجهه با مشکلات و مسائل آموزشی و تربیتی		
	خلاقیت و تحول خواهی (۶۰)	الهام بخش بودن برای دیگران و ایجاد راه حل های خلاقانه برای تحول و رشد		
باورها، نگرش ها، اعتقادات و رفتار مبتنی بر نظام ارزشی، فرهنگی و اخلاقی جامعه اسلامی و نظام آموزش و پرورش کشور و پایبندی به ارزش های اسلامی و انقلاب اسلامی، قوانین و مقررات (۱۲۰)	باور به ارزش های اسلامی، ملی و انقلابی، روحیه جهادی (۷۰)	پایبندی به ارزش های اسلامی - ایرانی و انقلاب اسلامی و تلاش در جهت صیانت از آنها	گزینش	مدیر مستقیم
	رعایت اخلاق اسلامی (۲۵)	رعایت و حفظ تمامی شئون اسلامی و معلمی (اخلاق، پوشش، حفظ کرامت و ...)		
	قانون گرایی و قانون مداری (۲۵)	پایبندی به قوانین و مقررات اداری و آموزشی در راستای وظایف شغلی	حراست	مدیر مستقیم

جدول شماره (۲) - ابعاد و عناوین شایستگی های تخصصی

ابعاد	عنوان شایستگی	تعریف شایستگی	مراجع ارزیابی نهایی	مراجع اظهار نظر و ارزیابی اولیه
تسلط بر فرآیند و برآیند دانش تخصصی (موضوع تدریس)، دانش تربیتی و حوزه های دانشی مرتبط با یاددهی - یادگیری (۱۲۰)	تسلط بر دانش تخصصی موضوعی (۴۰)	تسلط بر دانش تخصصی و حوزه های آن، حسب اقتضای برنامه درسی و حوزه های یادگیری در برنامه درسی ملی	ارزیابان حرفه ای	سرگروه ها (با اخذ نظر از گروه آموزشی مربوط) یا راهبران آموزشی یا مدیر مستقیم بر حسب مورد
	تسلط بر دانش یاددهی - یادگیری (۳۰)	تسلط بر دانش یاددهی - یادگیری و آشنایی با روش های کاربرد آنها در موقعیت های آموزشی و شغلی متناسب با شرایط مخاطبان		
	تسلط بر دانش تربیتی (۳۰)	تسلط بر دانش تربیتی و آشنایی با روش های کاربرد آنها در موقعیت ها متناسب با شرایط مخاطبان		
دستاوردها و خلاقیت و نوآوری علمی (۳۰)	تسلط بر اسناد بالادستی (۲۰)	نشان دادن دانش عمیق در خصوص سیاست های کلی تحول در نظام آموزش و پرورش، سند تحول و مبانی حاکم بر آن، برنامه درسی ملی، اهداف دوره های تحصیلی و آیین نامه اجرایی مدارس	ارزیابان حرفه ای	معلم
	پیشنهاد، تولید و ساخت (۳۰)	طراحی، تولید و ساخت نرم افزار، تجهیزات و ابزارهای آموزشی، پرورشی، کمک آموزشی و اداری		
توانایی تفکر علمی و انجام پژوهش (۳۰)	پژوهش های مرتبط با بهبود عملکرد معلم، تألیف و تدوین کتب و مقالات مرتبط (۳۰)	- اقدام پژوهی، درس پژوهی، روایت پژوهی؛ هر مورد: ۳ امتیاز - تألیف، تدوین یا ترجمه کتاب در زمینه آموزشی و تربیتی؛ هر مورد: ۵ امتیاز - مقاله چاپ شده در نشریات علمی معتبر و مرتبط با آموزش و پرورش؛ هر مورد: ۵ امتیاز		
آخرین مدرک تحصیلی (۸۰)	مدرک تحصیلی اخذ شده (۸۰)	- دکتری: ۸۰ امتیاز - کارشناسی: ۴۰ امتیاز - دیپلم: ۱۰ امتیاز - اخذ مدرک از دانشسرا و مراکز تربیت معلم و دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی ۲۰ امتیاز	هیئت ممیزه توسط امور اداری	معلم

جدول شماره (۳) - ابعاد و عناوین شایستگی‌های حرفه‌ای

ابعاد	عنوان شایستگی	تعریف شایستگی	مراجع ارزیابی نهایی	مراجع اظهار نظر و ارزیابی اولیه
به کارگیری تلفیقی دانش، نگرش و مهارت‌های تخصصی و تربیتی (۱۲۰)	کاربست مهارت‌های یاددهی-یادگیری (۶۰)	مهارت‌های تدریس اثربخش در رشته تخصصی با کاربست تلفیقی دانش و مهارت‌های معلمی با ایجاد موقعیت‌های یاددهی-یادگیری متناسب با شرایط دانش‌آموزان (مهارت‌های اثربخش در شغل)	ارزیابان حرفه‌ای	معلم، مدیر مستقیم (با اخذ نظر از شورای مدرسه، انجمن اولیا و مربیان، ستادهای تربیتی)
	مهارت‌های تربیت در ساحت‌های شش‌گانه (۶۰)	مهارت‌های اثربخشی تربیتی با کاربست اصول تعلیم و تربیت اسلامی و دانش روان‌شناسی در موقعیت‌های تربیتی، متناسب با اهداف، نیازها و ویژگی‌های فراگیران		
عملکرد رقابتی در موقعیت آموزشی و پرورشی (۱۲۰)	مشارکت در شوراهای و امور مدرسه و مراکز آموزشی، تربیتی و اداری (۶۰)	حضور فعال در شوراهای آموزشی پرورشی، اداری، کارگروه‌ها، انجمن‌ها، پایگاه‌های بسیج، اردوهای جهادی و ...	ارزیابان حرفه‌ای	معلم
	یادگیری مستمر (۳۰)	بهره‌گیری از دانش روز یا کسب مهارت‌های لازم جهت رشد خود و دیگران مرتبط با عناوین شغلی		
کسب مقام در مسابقات و رویدادها و جشنواره‌های تابعه وزارت و معتبر ملی (۳۰)	رتبه ۱ تا ۳ در مسابقات و جشنواره‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای و شهرستان: ۵ تا ۳ امتیاز رتبه ۱ تا ۳ در مسابقات و جشنواره‌های استانی: ۱۰ تا ۸ امتیاز رتبه ۱ تا ۳ در مسابقات و جشنواره‌های کشوری: ۱۵ تا ۱۳ امتیاز (سقف ارائه مقام‌های کسب شده در طول خدمت ۲۰ امتیاز است) - معلم، پژوهشگر و کارمند نمونه منطقه‌ای: ۱۰ امتیاز - معلم، پژوهشگر و کارمند نمونه استانی: ۱۵ امتیاز - معلم، پژوهشگر و کارمند نمونه کشوری: ۲۰ امتیاز	ارزیابان حرفه‌ای	معلم	

جدول شماره (۴) - ابعاد و عناوین شایستگی‌های تجربه

ابعاد	عنوان شایستگی	تعریف شایستگی	مراجع ارزیابی نهایی	مراجع اظهار نظر و ارزیابی اولیه
توانمندی‌های کسب شده در طول سال‌های خدمت در حیطه تعلیم و تربیتی مدیریتی (۲۰۰)	سنوات خدمتی (۶۰)	به ازای هر سال سابقه خدمت تجربی: ۲ امتیاز	هیئت ممیزه	امور اداری
	ارزیابی عملکرد سالانه آموزشی و اداری (۳۰)	میانگین امتیاز ارزیابی عملکرد دوسال آخر اشتغال: به ازای هر نمره بالاتر از ۱،۷۰، ۱ امتیاز		
	گواهی‌های ضمن خدمت (۶۰)	- عمومی حداکثر ۱۰۰ ساعت (هر ۵ ساعت ۱ امتیاز) - تخصصی حداکثر ۲۰۰ ساعت (هر ۵ ساعت ۱ امتیاز)		
سابقه تدریس به همکاران (۳۰)	تدریس در دوره ضمن خدمت یا در دانشگاه‌های وابسته به وزارت: هر ۱۰ ساعت تدریس ۱ امتیاز	ارزیابان حرفه‌ای	معلم	
				رئیس‌جمهور: هر مورد ۳/۵ امتیاز - معاون رئیس‌جمهور و وزیر: هر مورد ۳ امتیاز - استاندار، معاون وزیر یا رئیس سازمان و هم‌تراز آنها: هر مورد ۲/۵ امتیاز - مدیر کل: هر مورد ۲ امتیاز - رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه: هر مورد ۱ امتیاز - مدیر واحد آموزشی: هر مورد (۰/۵) امتیاز (حداکثر امتیاز هریک از مصداق کسب رتبه و دریافت تقدیرنامه، ۲۰ امتیاز)

جدول شماره (۵) - حداقل امتیازات ضروری برای احراز رتبه‌ها براساس هریک از شایستگی‌ها

عنوان رتبه	شایستگی‌های عمومی (۳۰۰ امتیاز از کل)	شایستگی‌های تخصصی (۲۶۰ امتیاز از کل)	شایستگی‌های حرفه‌ای (۲۴۰ امتیاز از کل)	تجربه (۲۰۰ امتیاز از کل)	امتیاز احراز رتبه
آموزشیار معلم	۱۵۰	۱۴۰	۱۲۰	۵۰	۴۶۰
مربی معلم	۱۸۰	۱۵۰	۱۳۰	۷۰	۵۳۰
استادیار معلم	۲۰۰	۱۶۰	۱۶۰	۸۰	۶۰۰
دانشیار معلم	۲۳۰	۲۰۰	۱۹۰	۱۳۰	۷۵۰
استاد معلم	۲۶۰	۲۴۰	۲۳۰	۱۷۰	۹۰۰

۹. حداقل امتیاز مورد نیاز برای احراز هر یک از رتبه‌های مشمولین، بر اساس سهم امتیازات تعیین شده در جدول شماره ۵ می‌باشد.

۱۰. برقراری فوق العاده رتبه‌بندی برای هر یک از رتبه‌ها و همچنین شرایط احراز هر یک از آنها، منوط به کسب حداقل امتیاز مربوط به شایستگی‌های عمومی همان رتبه، خواهد بود.

۱۱. به استناد ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون، آن دسته از مشمولانی که پس از ارزیابی نخست، حداقل امتیاز لازم برای احراز رتبه آموزشیار معلم را کسب ننمایند، از تاریخ عدم احراز رتبه و با اعلام هیأت‌مميزه ذیربط، برای مدت یک سال از فوق‌العاده رتبه آموزشیار معلمی، برخوردار خواهند شد. این معلمان می‌توانند در فرصت یک ساله با کسب امتیاز لازم و شرکت در ارزیابی مجدد و با تایید هیأت‌مميزه ذیربط در رتبه استحقاقی قرار گیرند. بدیهی است در صورت عدم کسب امتیاز لازم در فرصت اعطایی یک‌ساله، فوق‌العاده رتبه آموزشیار معلمی در پایان یک‌سال، قطع خواهد شد.

۱۲. نحوه صدور حکم کارگزینی افراد مشمول بعد از طی مراحل قانونی و تعیین و تایید رتبه توسط هیأت‌مميزه ذیربط با رعایت ماده ۶ قانون و برابر ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرایی از سوی امور اداری مربوط انجام می‌شود و مراتب به ذینفع و واحد آموزشی و تربیتی متبوع وی اعلام می‌گردد.

۱۳. رسیدگی به اعتراضات احتمالی مشمولین در زمینه نحوه رسیدگی، ارزیابی و تعیین رتبه آنها، مطابق ماده ۱۳ آیین‌نامه توسط هیأت‌مميزه و با استفاده از ظرفیت کارگروه تخصصی نظارت و رسیدگی به اعتراضات انجام می‌شود.

۱۴. در اجرای ماده ۶ آیین‌نامه، مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی وزارت، موظف است پس از اجرای دوره ارزیابی برای هر یک از شرکت‌کنندگان، کارنامه احراز شایستگی با محتوای نقاط ضعف و قوت ایشان صادر و همراه با الزامات و توصیه‌های آموزشی و برنامه‌های توانمندسازی در قالب «سامانه رتبه بندی و مسیر رشد معلم» به ایشان ارائه نماید. شرکت در ارزیابی‌های دوره‌های بعدی (ارتقای رتبه) منوط به طی موفقیت‌آمیز الزامات مندرج در این شیوه‌نامه از سوی ارزیابی‌شدگان می‌باشد.

۱۵. رعایت مفاد مواد (۲۲) و (۲۳) آیین‌نامه اجرایی از سوی هیأت‌های ممیزه و مسئولین آموزش و پرورش استان‌ها و شهرستان‌ها/ مناطق/ نواحی الزامی می‌باشد.

مرکز سنجش و پایش	مرکز توسعه آموزش مجازی،	مرکز برنامه‌ریزی نیروی	سازمان امور اداری و
کیفیت آموزشی	فناوری و امنیت اطلاعات	انسانی و اموراداری	استخدامی کشور

این شیوه‌نامه با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور تهیه و در تاریخ به تایید وزیر آموزش و پرورش رسید.

یوسف نوری

وزیر آموزش و پرورش